

Данас се навршава седам година од мартовских нереда 2004. године на Косову и Метохији. У тродневном насиљу 17. марта 2004. године, покренутом погрешним тумачењем несреће у којој су страдала три албанска дечака, убијено је осам Срба. Страдало је и 11 Албанаца на које су НАТО снаге отвориле ватру да би заштитиле своје војнике и српске енклаве.

Владика Рашко-призренски и косовско-метохијски Теодосије, са свештенством епархије, служиће у цркви светог Николе у Приштини парастос жртвама насиља које је покрајину захватило 17. марта 2004. године.

Директорка Дома здравља у Грачаници Рада Трајковић рекла је да ће у знак сећања на страдања у марту 2004. године, запослени у тој здравственој установи организовати скуп и одати пошту пострадалима.

Према њеним речима, скуп и паљење свећа у Грачаници биће одржани под слоганом "Да се не заборави".

Инспиратори тих догађаја, седам година после, још нису кажњени, а Срби у покрајини, и поред чињенице отпочетих преговора Београда и Приштине, и даље живе у несигурности, упркос присуству међународних снага.

Власти у Београду, и поред конструктивности коју исказују у обновљеном дијалогу, не заборављају догађаје од 17. марта 2004, а настоје да их не заборави ни међународна заједница.

Државни секретар за Косово и Метохију Оливер Ивановић је, агенцији *Танјуг*, рекао да

је ситуација у јужној српској покрајини у овом тренутку мирна и да је, у светлу преговора Београда и Приштине, мало вероватно да може доћи до насиља таквог обима и погрома Срба.

Ивановић је, ипак, констатовао да ти догађаји нису до краја истражени, нити су похапшени организатори, инспиратори и идеолози насиља, то јест они који су намеравали да у политичком смислу капитализују ефекте напада на српско становништво.

"Ако су на слободи и нису кажњени, претпостављам да су охрабрени да још увек размишљају о таквом начину решавања међуетничких и политичких проблема. То је оно што брине", рекао је Ивановић.

Ивановић је оценио да је, са аспекта албанских националиста на Косову, 17. март 2004. године успео, јер је домове морало да напусти око 4.100 Срба, од којих се ниједан није вратио натраг.

"Испражњен је Обилић, део Косова Поља, село Свињаре. Они којима су куће запаљене и који су отерани дуж путева Приштина-Урошевац, односно, до Липљана, нису се никада вратили. Са тог аспекта, мислим да је тај војни план, а то је несумњиво био добро припремљен војни план, дао резултат", рекао је Ивановић.

"Нама остаје да жалимо што међународна заједница није то препознала и што није схватила да се на овај начин промовише сила и насиље као средство за решавање међуетничких проблема и то, нажалост, у великом присуству међународних представника. То је оно што је за дубоко жаљење и самим тим проузрокује додатно неповерење Срба у добронамерност међународне заједнице", додао је Ивановић, иначе очевидац догађаја 17. марта 2004. године.

Биланс мартовског насиља

На мети, пре седам година, нашли су се Срби, њихова имовина, споменици културе и

светиње Српске православне цркве, а из домова протерано је више од 4.000 људи.

У таласу насиља 17. марта 2004. године убијено је 19 особа - од тога осам Срба и 11 Албанаца, док се још двоје Срба воде као нестали. Осим 19 жртава насиља, како гласи званична верзија догађаја, шест лешева допремљених у приштинску мртвачницу, никада није идентификовано.

За само два дана повређене су 954 особе, међу њима 143 српске националности и десетине припадника међународних снага који су се сукобили са Албанцима штитећи Србе и њихову имовину од напада. Уништена су и 72 возила УН.

Срби су протерани из шест градова и девет села, а порушено је, запаљено или тешко оштећено 935 српских кућа и 10 друштвених објеката - школе, домови здравља, поште.

Посебна мета насиља Албанаца били су духовно наслеђе и градитељска баштина српског народа, па је срушено, запаљено или тешко оштећено 35 верских објеката, међу којима 18 споменика културе.

Срушени су и манастир Девич код Србице и конаци манастира Светих Архангела код Призрена; у Призрену су изгореле и цркве Богородице Љевишке из 14. и Светог Ђорђа из 16. века на чијем је своду исписана претећа порука: "Смрт Србима".

Уништена је Призренска богословија, епископско седиште у Призрену, оскрнављена су српска гробља, при чему нису поштеђене ни гробнице светог Јоаникија Девичког у манастиру Девич код Србице и цара Душана у манастиру Светог Архангела у Призрену.

У црквама је нестало или оштећено више од 10.000 вредних фрески, икона, путира, одежди и других црквених реликвија, као и књиге крштених, венчаних и умрлих.

Повод за погром била је кампања албанских медија у којој су локални Срби оптужени да

су псима натерали преко реке Ибар шест албанских дечака из села Чабар код Зубин потока и тако тројицу отерали у смрт.

Еулекс одустао од већине предмета

Портпарол Еулекса Ирина Гудељевић изјавила је Тањугу, поводом седме годишњице албанског насиља на Косову, да је Еулексов тужилац у Приштини од шест предмета које је имао у вези са тим догађајима пет обуставио, док је у једном случају оптужница потврдјена.

- Случај у којем је оптужница потврђена, тренутно је у фази главног суђења. У Окружном суду у Призрену окончан је један предмет, а осумњичени је прогласен кривим
- рекла је Гудељевићаве не наводећи више детаља.

(РТС - Танјуг)